

100 jaor Plaetselik Belang Steggerde

Jan Oosterhof
2008

Revue 100 jaor dorpsbelang Steggerde

1. Eupening

(melodie: Penny Lane – Beatles)

Dicht bi'j de Lende ligt een dorpien languut op et zaand
van Overburen tot an de Turfhoek uutgestrekt
En wie dat dorpien ien keer het ontdekt
wil wel hangen blieven

Mit een Dorpsbelang dat now al weer zoen 100 jaor
et beste veur het mit de meensken van oons plak
Gao mar es zitten, mooi op jim gemak
want wi'j tonen jim, van alles wat

*100 Jaor kommen hier veurbi'j in voegelvlocht
Wi'j hebben in de oolde deuze zocht
en brengen dit veur et locht*

Van de febriek die zo centraol midden in oons centrum ston
Van oonze Vaort, een rattenplaog en nog veul meer
we gaon ok mit wat lieties in de weer
moe'n jim mar es zien

instrumentaal

*100 Jaor kommen hier veurbi'j in voegelvlocht
Wi'j hebben in de oolde deuze zocht
en brengen dit veur et locht*

Et is te doen: wi'j vraogen jim andacht veur zoen drie ketier
We grasdunen deur oons dorpsverleden as et mag
Soms serieus, mar vaeks ok mit een lach
moe'n jim mar es zien

Bin jim d'r klaor veur, dan beginnen we now mar rap es even
De blaose leeg, et heufd d'r bi'j, dan gaot et an
En zenuwen, daor hebben wi'j gien hinder van
dus d'r tegen an, moej' mar zien

*100 Jaor kommen hier veurbi'j in voegelvlocht
Wi'j hebben in de oolde deuze zocht
en brengen dit veur et locht.*

*100 Jaor kommen hier veurbi'j in voegelvlocht
Wi'j hebben in de oolde deuze zocht
Veul plezier!*

Rode draad, tussenteksten

(Twee mannelijke speulers)

Aorend en Bauke bin twee oolde mannen, die mienen alles te weten van Steggerde en heur geschiedenis. Al hebben ze de oflopen 100 jaor zels mitmaekt. Ze meugen mekeer graeg de vlooiën ofvangen. De iene mient et nog beter te weten dan de ere.

Aorend en Bauke:

- A: Aorig lietien wel, hè? Wat vienen jow, Bauke?
- B: Och, ik hebbe et wel minder heurd, Aorend.
- A: Allierend...now wete ik nog niet wat oons te waachten staot. Jow?
- B: Now, ik moet bekennen...et kan alle kaanten nog uut, neffens mi'j
- A: Och ja, wat moej' van dat jongvolk ok verwaachten now? Die kommen ja nog mar krek kieken.
- B: Juust. En die zullen et volk now vertellen hoe et Steggerde vergaon is de oflopen 100 jaor?
- A: Ik snappe warkelik niet waarom ze oons niet vraogd hebben. As d'r in Steggerde twee meensken bin, die d'r over mitpraoten kunnen...
- B: Now, me donkt, dan bin wi'j dat wel!
- A: Krek. Zollen die jongknaopen wel weten, dat de Zuvelfebriek krek lieke oold as Dorpsbelang wezen zol, hadde ze nog bestaon?
- B: Daenk' ik niet... Trouwens die eerste direktieur hadde wel een toepasselijke naeme veur een baos van een botterfebriek.
- A: Oh ja, hoe hiette die ok al weer dan?
- B: Kuiper. Now dat past donkt me wel.
- A: Ach ja, dat weren tieden. Gien gejaeg mit auto's en brommers deur et dorp, zo as vandaeg de dag
- B: Now, d'r vul ok niet bepaold te jaegen op die modderpaeden die we hier hadden, wel?
- A: Zo is 't. Trouwens, kwaojongen op brommers weren d'r ok nog niet.
- B: Niet op brommers, nee. Mar kwaojongen hadden we doe ok wel in oons dorp, heur.
- A: Vertel mi'j wat. Dat gong d'r in die jaoren somstieden zo mal an toe, dat oons Dorpsbelang de gemeente vreug een pelisie in Steggerde te plaetsen.
- B: Now jow et zeggen...jow weren toch ok zoen lievertien niet, Aorend?
- A: Ha, dat moet ie neudig zeggen! Hoe zat dat ok al weer mit die streken van jow?
- B: Streken? Ikke?
- A: Jawis. Daor was toch wat mit de pelisie. Ik wete et zeker mannegien! Heden, hoe zat dat now ok al weer krek...

A en B of.

2. Kwaojongen

(twee mannelike speulers)

(*Twie kwaojongen, Aorend en Bauke, staon wat mit mekeer te praoten.*)

- A: Hé, heb ie et al heard, Bauke?
B: Wat moe'k heard hebben?
A: Now willen ze van Dorpsbelang een pelisie in Steggerde!
B: Now, die komt hier toch now en dan ok wel?
A: Wis wel, mar dorpsbelang wil dat d'r op et oost iene komt wonen
B: Wonen? Jow bedoelen, dat die hier dan alle daegen wat ommetoffelt?
A: Krek
B: Wat het dat veur zin, je?
A: Neffens Dorpsbelang bin wi'j straotjeugd, die wat steviger anpakt wodden moet
B: Wi'j? Mar Aorend, we doen ommes gien vliege kwaod
A: Zo is et mar krek. Ik snappe d'r ok niks van. Now en dan een aorigheidtien... dat wel
B: Now ja, dat bin toch alliend mar wat onschuldige streken? Daorveur hoeft d'r toch niet vot-en-daolik een pelisie in et dorp te kommen?
A: Nee, liekt mi'j ok niet...al hoewel...a'k eerlik binne...
B: Now?
A: Za'k jow es wat vertellen ?
B: Wat dan ?
A: Now, lessend, hè, toen he'k tegen de deure van de pastorie staon pissen.
Zoks durf ie niet !
B: Och watte, ik hebbe veurige weke veur de deure van et peliesiebureau in Wolvege scheten !
A: Ja ja, dat zal wel
B: Now, et is eerlik waor
A: Ach, now ja, ik moet jow eigenlijk ok wel wat bekennen,heur
B: Oh ja. Wat dan ?
A: Now ja, zie, ik hebbe wel tegen de deure van de pastorie pist. Mar eh, now ja, et was niet de veurdeure heur. Et was de achterdeure.
B: Mar dat is toch altied nog niet om'e nocht !
A: Nee, mar ik moet nog wat bekennen. Ik hebbe wel tegen de achterdeure van de pastorie staon pissen, mar et was 's aovends laete, et was donker en d'r was ok gien meenske bi"j
B: Oh, zit dat zo
A: Ja, zo was et
B: Now ja, mar dan moet ik jow eigenlijk ok wat bekennen
A: Hoezo, heb-ie hielemaole niet veur de deure van et peliesiebureau scheten
B: Oh jaowel. Jazeker. En of ik veur de deure van et peliesiebureau scheten hebbe
A: Of was et soms ok de achterdeure en dan ok nog 's aovends laete ?
B: Nee, nee, et was op klaarlochte dag en et was de veurdeure
En d'r stonnen wel een stok of drie peliesieagenten bi'j
A: Tjonge jonge, veur de veurdeure van et peliesiebureau schieten, op klaarlochte dag mit wel drie agenten d'r bi'j, dat liegt d'r niet omme
B: Nee, dat liegt d'r niet omme
A: Ja, mar wat hadden jow dan nog te bekennen ?
B: Now zie, et zit zo. Ik hebbe wel op klaarlochte dag veur de veurdeure van et peliesiebureau scheten, terwiel d'r drie agenten bi'j stonnen.....
mar ik hadde de broek niet uuttrokken !

Aorend en Bauke:

- A: Ha, die Bauke. Dat haj' mar weer mooi versierd, heur. De broek vol, ha'k docht.
B: Och ja, Aorend, we weren nog jong, now? En dan doeje' wel es apatte dingen.
A: Die pelisies zullen niet vule in de gaten had hebben. Mar wat zee jow moeke doeje' thuus kwamen?
B: Tja, ik hebbe heur et hiele verhael vanzels niet verteld.
A: Nee, wis niet. Mar mit een broek vol thuus kommen...me donkt dat zal ze toch reuken hebben!
B: Wis. Ik hebben zegd, da'k zoen boekpien hadde. En da'k daaromme een ongelokkien had hadde.
A: En dat geleufde ze wel?
B: Zeker weten!
A: Dat, ze was niet lelke op jow?
B: Niet op mi'j nee, niet op mi'j.
A: Hoe bedoel ie, niet op mi'j? Op wie wel dan
B: Op de febriek
A: De febriek?
B: Ja man! Ze hadde de broek wassen en an de liende hongen te dreugen...
A: Ja, en?
B: An 't aende van de middag was de broek al wéér zwat!
A: Hoe kan dat now?
B: Roet. Allemaole roet van die smerige rotfebr...
A: Ho ho, niet foeteren op de febriek. Da's niet aorig van je.
B: Now vot mar. Laoten we mar veerder gaon mit et pergramme.
A: Best. Wat kriegen we?
B: Een vassien.
A: Wat veur vassien.
B: Now, dan moeje' luusteren. Gaot over van alles en nog wat geloof ik.

A en B of

3. Reize deur de tied

- C1: We rieden hier deur Steggerda, een reize deur de tied
Dus stap mar in oons waegentien, ried mit oons en geniet
We stappen in in negentien-zeuven, nog krek veur de febriek
Et Dorpsbelang dat komt d'r an, dat liekt zo gek nog niet
Et weren misschien de kolen wel, waor 't allemaol'om begon
die men bi'j oons in Steggerde veurdelig kriegen kon
De Blesse was gremietig, zee dat dat een lochien had
zodat men daor jaor in jaor uut op hiete kolen zat
- C2: De schoele zuukt een juffer, ja we bin now negentien-negen
veur goed vuufhonderd gulden per jaor hebben wi'j juf Lunshof kregen
Oons Dorpsbelang dat wil een tillefoonkantoor as't kan
En bi'j de Hoevebrogge gaot now een lanteernpaol an

Augustus, et is noodweer en de bliksem slaot hier in
Twaelf tillefoonpaolen sloopt en ok drie koeien, dat liekt min
Et waeter vaalt in sloten, dus dan woj' ontieglik nat
De hiele weg deur 't dorp is now ien groot, vies modderpad

- C3: We hebben in negentien-veertien hier wat vlochtelingen had
Die kwamen an uut België, ja dat was zielig zat
En drie jaor laeter kwam oons Dorpsbelang weer in 't geweer:
de turfpries vleug omhoge, dat was echt niet aorig meer
De jaoren twintig breken an, een actie komt op gang
Een landbouwschoel' in Steggerde is eins toch wel et plan
Dat gaot nog niet zo ien, twie, drie, want wie moet dat betaelen?
Gemeente wil niet mitdoen, dus nog even uut gaon stellen
- C4: De jaoren dattig bin d'r, brengen een ni'j produkt veur 't locht
Da's room-ies, ja uut Steggerde, wat ommeraek verkocht
Deur 't hiele noorden bin de venters zoemers bi'j de weg
dat duurt wel twintig jaoren, da's nogal niet misselik, zeg
De vaort die moet now dichte, da's niet naor een ieders zin
D'r wodt now een plantsoen van maekt, mit tulpebollen d'r in
Die bollen die wodden deur Schonegevel anbeuden, eerlik waor
Et hiele plan dat zet nog wel kwaod bloed, zo hier en daor
-

- C3: Et zwemmen hier in Steggerde, dat vaalt nog lang niet mit
We schrieven de jaoren vuuftig, dan is dit waor men mit zit
een zwembad in de Lende is waor men hier waarm veur loopt
et oolde bad is deur een storm mar krek een jaor leden sloopt
En uut et vere Indië kommen oonze jongen weer thuus
Ze weren veur volk en vaderlaand zo mennig jaor van huus
Ze kwamen mit dreuge voeten an, want weet-ie hoe et zat
De Zuderweg en Turfhoekweg die weren now krek verhard
- C4: We reizen nog even veerder, kommen in vuufenvuufstig an
De kolenhandel loopt ten aende, wodt te koop zet dan
De iesbaene die komt d'r, mar dan wel mittien verlocht
want eers dan vlieg ie, veurdaj' 't weten zomar uut de bocht'
En dan de jaoren zestig, waor we ofscheid nemen gaon
van Mulder en van Nijk die veur oons dorp zoveul hebben daon
Een halve ieuw veur 't dorp in touw, wie doet ze dat es nao?
In Dorpsbelang of in de raod, ze speulden hiel wat klaor
-

- C3: De jaoren zeuventig, winterdag, hiel Steggerde peraot
Es kieken hoe et mit die schaatster uut oons dorpien gaot
Kiek Fietje Westenbroek es rieden, daor kan niet ien tegen an
We haelen d'r in een 'ente', maeken d'r een fesien van

In '80 koopt een onbekende man oonze febriek
Wat moet dat wodden, gaot de febriek now mit de grond geliek?
En kommen d'r now dan huzen, want dat liekt oons eins wel wat
Al rap bleek dat oons dorp zo mar een heuse veiling had

C4: De oolde stoommesjiene wodt gelokkig toch wel red
en wodt te pronken bi'j de veiling in een ruimte zet
Et duurt nog twintig jaor dat de febriek in 't centrum staot
tot dat ie in 2008 uut bield verdwienen gaot

Zo kommen d'r nao jaoren dan die huzen toch te staon
et dorp dat veraandert, we moe'n mit de tied mit gaon
Dat zal ok best wel wezen, mar 't is ok wel zunde, kiek
Zowat een ieuw was hi'j bepaolend, die oolde febriek:

Botter hier, botter daor, ja dit lied is bi'jna klaor
Botter hier, botter daor, ik gao deur, da's gien bezwaor
Botter hier, botter daor, priezen wun ie jaor nao jaor
botter hier, botter daor, Steggerde die speult et klaor
Botter hier, botter daor, neem et mar niet al te zwaor
Botter hier, botter daor, al dat roet leek naargens naor
Botter hier, botter daor, is d'r nog een keze klaor?
Botter hier, botter daor, dorpsfeest is weer slaegd dit jaor
Botter hier, botter daor, kiek zien jow die Sfinx ok daor?
Botter hier, botter daor, 'k wodt hier muu van, eerlik waor
Botter hier, botter daor, we hebben et haeld, now, op een haor
Botter hier, botter daor, oonze reize is now klaor

Aorend en Bauke:

B: Allemachtig! Wat gong dat vlogge.

A: Now! Kon ie et wat volgen?

B: Ja, dat ging wel. Et meeste wust ik ommes al.

A: Krek

B: 'k Was d'r zels bi'j now?

A: Ik ok.

B: Ze vleugen wel hadde van 1910 naor 2008 trouwens

A: Och ja, dan hewwe dat ok mar weer had, now?

B: Zo is't. En hoe gaot et now veerder?

A: Neffens mi'j belanen we now in de twintiger jaoren

B: En Joukje dan?

A: Joukje?

B: Ja, Joukje Schipper. Die wodde 100 in 1913. Da's toch ok wel biezunder.

A: Daor kwam de schoelejeugd de boel nog versieren. Dat was feest.

B: Now ja, blikber niet belangriek genoeg veur een vassien of een stokkien.

A: De twintiger jaoren, zeden jow, hè? Doe hebben ze ok die weg anlegd van Steggerde
via Vinkege naor de Maatschappij van Weldadighied

B: Klopt. Daor het Dorpsbelang nog an mitbetaeld.
A: Oons Dorpsbelang? Ach, vlieg henne!
B: Nee, eerlik waor. En niet zoen bietien ok: roem 2500 gulden!
A: Tjonge, da's niet misselik. Hadden ze misschien ok wel vaastezetten kunt. Dat was now wis een hiele protte geld west!
B: Liekt mi'j van niet.
A: Waoromme niet?
B: Wat moej' now heden-ten-daege mit 2500 gulden?
A: Now, ik wust wel wat?
B: Da's dan knap
A: Hoezo?
B: Mit guldens kuj' tegenwoordig ommes niks meer beginnen!
A: Haha, grappenmaeker. Dat hej' weer liep bedocht heur.
B: Och, et is een gave...
A: Ja, ja, hool mar op. We gaon veerder.
B: Oh ja, de twintiger jaoren
A: Juust, de twintiger jaoren. We holen de vaort d'r in.
B: Wat zeden jow?
A: We holen de vaort d'r in!
B: Now zo vloggen gaon we now ok weer niet
A: Nee, de vaort. We holen de vaort d'r in!
B: De vaort?
A: Ja, de Steggerdevaort, oelewapper!

A en B of

4. Borrelpraot bi'j Steggerdevaort

(ien vrouwelike en twee mannelike speulers)

We zien et dorpscafé, mit een bar en een taofeltien mit stoelen.

Achter de bar staot Joke (J) mit een theedoek wat glaezen of te stoffen.

An de bar zit Tienus Krul (T) an een jonge borrel, hi'j is niet dronken, mar al een betien anscheuten.

Laeter komt Sjefke (S), een Belg.

T: Joke, gooi d'r nog mar even iene in
J: Zo'j dat wel doen , Tienus ? Me donkt, ie hebben wel haost genoeg had.
T: Ach, dat vaalt wel mit je. En et is ja ommes feest in 't dorp ? Now, daor moe'n we toch even op proosten ? Neem d'r zels ok mar iene. Op mien rekening netuurlik.
J: Now veuruut. (*schenkt veur beide nog een klaore in*)
Mar over oons feest praoten. Waoromme zit ie now eigenlijk hier?
Moe'j niet even naor et sprietslopen te kieken. Da's nog mar krek een half uurtien of zo an de gang.
T: Ach, nee je. Niks veur mi'j, die oonzin. Gooien ze een boom over de vaort en dan moe'j daor over henne zien te lopen. Now ja.....
J: Mar kerel, da's toch best aorig om te zien, hoe de ien nao de ere de ploemperd in gaot ? 't Zol jow ok wel goed doen, zoen koold bad
T: Wat wo'j daormit zeggen, Joke ?!

J: Och, niks je, et was mar een grappien
T: Mar zonder gekhied: dat zag d'r mar krees uut, die burgemeester en wethoolders in dat botien.
J: Och, ja de Steggerdevaort wodt per slot van zaeken ok mar ien keer officieel in gebruik
neumen
Now?
T: Daor hej' waor geliek an.

(Sjefke komt binnen)

S: Goedenavond. Mag ik van u een pinteke. Of nee, doet u mij ook maar zo'n kleintje
J: Iene recht-op-en-daele veur meneer. Komt d'r an.
T: Now goeie, Sjefke. Ik hadde jow nog niet troffen. Bin jow al lange weer in oons koolde Kikkerlaantien?
S: Ah wel, een dag of drie al weer. Ik kom zo eens in de drie á vier jaar eens terug, hè?
T: Hoe lange is dat now al leden, dat jim mit een koppel Belgen hier in de oolde kathelieke school
zeten hebben?
S: Dertien jaar, Tinus. Toen de wereldoorlog begon, weet ge nog wel? Dat was wreed, zeer wreed... We zijn toen met z'n zeventienen naar Steggerda gevlucht.
T: Now ja, gelukkig hewwe die ellende aachter oons laoten. Vandaag is een fleuriger dag: de vaort is officieel in gebruik. Daor proosten we op, Sjefke. Disse is van mi'j!

S: Dank u. Maar zeg eens. Is de brug afgesloten of zo ?
J: Welnee, hoe dat zo ?
S: Nu ja, ze stonden daar met z'n allen bij een omgewaaide boom te koekeloeren en niemand durfde er blijkbaar over
J: Oh nee, da's et sprietlopen. Da's een spel in verbaand mit de festiviteiten. De vaort is in gebruik
neumen. Hej' die prachtige ereboge niet zien dan?

S: Oh, op die manier. En waarom doet gij niet mee, Tienus ?
T: Ja, en dan zeker in dat koolde waeter sodemieteren en morgen hatstikke ziek. En wie zorgt d'r dan veur de beesten?
S: Oh, zijt gij agrariër ?
T: Nee. Boer !
J: Ja, Tienus is een biezondere hobbyboer. Hi'j fokt mit allerhaande dieren
T: Hoho, pas op Joke! Ie moe'n d'r al een betien omme daenken wat a'j zeggen
J: Ach wat, zo bedoel ik et hielemaal niet. Meneer Sjefke hier, begriep me best.
S: Jazeker. Maar Tienus, vertel eens. Wat fokt gij zoal ?
T: Now, laetst he'k nog een lintworm mit een stiekelvarken kruust.
S: Een lintworm mit een stiekelvarken. En ging dat? Wat kwam daar dan wel bij uit?
T: 10 meter stiekeldraad
J: Heb ie ok beesten meneer?
S: Oh jazeker. Ik ben dol op katten. Ik heb zelfs in mijn tuin een safaripark voor katten gemaakt. Jonge katjes, verloren gelopen katjes, zieke katjes, katten vol gaten geprikt.....
J: Katten vol gatten prikt ?!
s: Ah jawel, dat kwam vanwege die advertentie die ik geplaatst had: Stuur uw kat op in een kartonnen door vol gaten geprikt. Maar nu lopen er onderhand wel héél veel kaaten in mijn tuin, hoor
J: Dat wi'k wel 'loven ja
S: Oh ja, altijd weer jongen, hè. Kweken die katten. Kweken!
J: Och ja, een katte, da's eigenlijk een eierstokkien mit wat haor en 4 poten d'r onder

T: Ik heur et al, ie bin ok een dierenvriend, krek as ikke. Daor moe'n we op drinken Joke, bi'jtanken !

S: Ja, en deze is voor mijn rekening. Maar vertel eens Tienus. Hebt ge nog meer dieren, behalve lintwormen en stekelvarkens ?

T: Ja, ik hebbe bi'jgeliëks ok nog een stok of wat ooievaars rondvliegen

J: Ja, die brengen hier de baby's rond, now, Tienus?

T: Ach, ie altied te zeuren. Mar now a'j et zeggen. Ien van die ooievaars het hier tieden mit een luier in de snaevel rondvleugen

S: Met een baby erin?

T: Nee, mit een oolde kerel van 80 jaor

S: 80 Jaar. Maar dat klopt niet

T: Nee, dat zee dat oolde kereltien ok. Hi'j zee nog tegen de ooievaar: breng me now mar weer naor beneden en geef mar toe da'j verdwaeld bin'

J: Och, ieje altied mit jow grappen.

T: Now en. Moet toch kunnen, niet ? Gooi d'r trouwens nog mar even iene in

J: Now, de leste dan. Ik wol nog al even bi'j et feest kieken.

S: Ik zag trouwens, dat Steggerda nu ook al elektrische straatlantaarns heeft gekregen

T: Ach ja, ni'jermoodse oonzin

S: Hoezo, is toch geweldig handig.

T: Now, ik vien et allemaole niet zo neudig

J: Nee, Tienus het gien verlochting neudig, now Tienus?

T: Zo is 't.

J: Tienus is van 'm zels al een groot locht!

T: Haha, wat een lol. Mar ik vien et echt niks

S: Hoezo niet?

T: Now wat denk ie? Kuj' dommiet aovens hielemaole niet meer ongezien over straote.

S: Nou en?

T: Niks weerd!

J: Bange daj' snapt wodden aj' weer es te stropen west hebben, Tienus?

T: Oe verhip! Ik moet maeken da'k vot komme!

J: Tjone, Tienus, wat hebben jow inienend?

T: Sjefke, jow hadden de burgemeester toch zien, now?

S: Wel zeker. Bij de vaart.

T: Zollen ze d'r nog wezen, daenken jow?

S: Geen idee, ik neem aan van wel.

J: Wat is d'r toch Tienus, ie kieken zo benauwd

T: Ik moet opschieten, veurdat de burgemeester mit zien wethoolders de Steggerdevaort weer daele veert.

J: Huh? Wat dan.

T: Ik hebbe nog een stok of wat palingfoeken staon, die moet ie niet vienen! (*hadde of*)

Aorend en Bauke:

A: Was doedestieds een hiele happening, hè? Zoen officiële eupening

B: Och ja. Mooi toch, zoen verzettien in zwaore tieden?

A: Dat kuj' wel zeggen. Makkelik was et niet in de twintiger en dattiger jaoren.

B: En we zaten nog altied in de kolen?

A: Ja, we zaten nog altied in de kolen. En we weren veul te goedkoop neffens De Blesse

B: Now, now, wat weren ze daor gremietig

- A: Steggerde meet niet mit de juuste maot, raosden ze. Daoromme kun ze zo goedkoop!
- B: Ze hadden die kolen ok op 'e diek smieten kund. Dan hadden we misschien ók verharde straoten had.
- A: Ja, dat was wel onderwarp van gesprek in die tieden. Krek as de ansluting van gas en elektrisch.
- B: Krek, mar dat kost centen, now. En die weren d'r niet zoen protte
- A: Nee, en dan verzint een meensk wat om an de kost te kommen
- B: Zoas?
- A: Now, zoas mollen vangen bi'jveurbield. He'k jow dat verhael al es daon van die mollenvanger, die veur mien heit an et waark was.
- B: Nee, wat was daor mit dan?
- A: Now, die mollenvanger vun dat ie te weinig beurde veur de mollen die hi'j vong
- B: Wat beurde hi'j dan?
- A: Een kwattien et stok
- B: Now, dat gong nog al, veur die tied
- A: Dat vun mien heit ok, mar de mollenvanger vun et te min. Dan weet ik et goed mit jow maekt, zee mien heit. Dan betaele ik jow veur de léste molle een rieksdaelder. Da's ofpraot, zee de mollenvanger, dan vange ik de leste molle now eerst!
- B: En da's waor gebeurd?
- A: Zo waor as ik hier zitte!
- B: Jaja, oonze Lieve Heer het vremde kostgangers.
- A: Ach ja, aj' d'r goed over naodenken, hej' die ok altied wel had
- B: Ja, Aorend. De tieden meugen veraanderen, mar meensken blieven meensken
- A: Juust. En oons dorp blieft oons dorp

A en B of

5. Dorp

(melodie: Dorp – Wim Sonneveld)

Thuus he'k een kaaste mit een lae
 waor'k et verleden in bewaer
 op knipsels, foto's en zo meer
 Wat schoeleschreffies liggen d'r ok
 en een vergeeld, oold kraantestok
 Et toont oons dorpien van weleer
 Ja kiek, hier hewwe toch de Vaort?
 De aoder van oons plak, echt waor,
 Midden in et hatte van oons dorpien
 Dat wodde laeter een plantsoen
 daor was nog hiel wat om te doen
 'k Bin zunig op zoen plaetien

En in de straoten speulen kiender
 heur spel veraanderde haost niet
 Want ok al broest et leven veerder
 Een kienderlach heur ie altied

Hier midden in oons mooie plak
ston jaorenlaank op zien gemak
de keez'-en-roomboterfebriek
Die dri'jde hier wel vuuftig jaor
maekte een tied lang roomies klaor
en vente dat langs pad en diek
Sportief hadden we 't hier ok veur mekeer
mit schaetsers, crossers en zo meer
en soms een kampioen, moej' weten
Al die herinneringen bin bleven,
wodden now en dan wat overdreven,
mar zeker niet vergeten

En in de straoten speulen kiender
heur spel veraanderde haost niet
Want ok al broest et leven veerder
Een kienderlach heur ie altied

Et dorpsfeest, alle jaoren weer
versierde waegens keer op keer
Wie het et now et mooiste daon?
En Bakker knipt mar foto's raek
dat geeft dan laeter weer vermaek
aj' naor de jaorvergeerd'ring gaon
En ach, d'r was ok wel es stried
mar dat verwaeterd mit de tied
Et dorp had zoveul te beleven
Die oolde tieden bin veurbi'j
Mar soms beleven jow ze opni'j
deur diepe in 't geheugen te greven.

En in de straoten speulen kiender
heur spel veraanderde haost niet
Want ok al broest et leven veerder
Een kienderlach heur ie altied
Ja, ok al broest et leven veerder
Een kienderlach heur ie altied

Aorend en Bauke:

- A: Mooi vassien. Dat moet zegd.
B: Tja...
A: Now, we moe'n veerder, Bauke. Niet votlandromen ieje!
B: Ie hebben geliek, Aorend. Es zien. De jaoren dattig hadden we had?
A: Ja, da's wel goed zo. En doe kwam die verhipte oorlog
B: Bah, laoten we et daor now es niet over hebben op zoen feestaovend
A: Nee?
B: Nee.

A: Ok niet over de mobilisaasie?
 B: Nee
 A: Verstoppjen in hutten bi'j de Lende?
 B: Nee, zeg ik!
 A: Ok niet...
 B: NEE! In '45 was et veurbi'j en daormit klaor! Hebben we groot viert. Alle zangkoren van et dorp zongen tegere een lied. We dronken d'r iene op. Klaor.
 A: Oh, mar dat was best nog wel een aorige gebeurtenis. Et cabaretgezelschap 'De Co-optimisten' uut Groningen weren uutnodigd om hier op te treden
 B: Oh ja, dat was wel een aorig verhael. Die hadden gien vervoer en moesten mit een eupen vrachtwaegen van, ik miene Rijkmans, haeld wodden!
 A: Ja, en et mooiste komt nog. Zat 's aovends de feesttente vol volk en wat bleek: de Grinningers kwamen niet!
 B: Ha ha, nee mar dat wodde knap oplost deur oonze feestkemissie. Ze trommelden een stok of wat dorpsgenoten op, die wel es een stokkien of een vassien deden op brulloften!
 A: Dat is ok zo! Daor traden Jaap de Boer en zien dochter nog op mit "Wat schommelt die karre", toch?
 B: Ja, en Jaap de Ram, en Tiene Vogelzang en nog een stok of wat.
 A: En dat wodde nog poer gezellig! Mar goed, veerder. De vuuftiger jaoren dan mar?
 B: Kan
 A: Hoe zat et doe mit de kolen?
 B: Ach, jow mit jow kolen. D'r was doe al elektriek, heur!
 A: Oh ja, weren d'r niet klachten over die elektriciteitspaolen?
 B: Ja, ze heddan P.E.B. vraogt om die paolen te bescharmen, omreden de kwaojongen d'r de hieltied in klommen
 A: Ja, ha ha. Mar P.E.B. wol dat niet. Dat deden die jongen overal in Frieslaand, zeden ze.
 B: Zo is 't. Trouwens, jow vertelden een schoffien leden van die mollenvanger van jow heit, hè?
 A: Wat is daor mit?
 B: Now, in de zestiger jaoren hebben we hier nog een hiel ere plaog had
 A: Dat is ok zo. Knienen now?
 B: Ja, die weren d'r ok zat. Mar wat nog vule slimmer was: rotten!
 A: Rotten?
 B: Rotten. Now gaot et verhael dat d'r op 'e schoele ok es wat mit west het
 A: Mit rotten?
 B: Ja, in elk geval mit iene rotte.
 A: Op welke schoele het dat west dan?
 B: Dat wete ik niet zo krek, moe'k jow bekennen
 A: Now dat geeft niks. Is misschien ok mar beter om in et midden te laoten
 B: Waoromme?
 A: Och, we willen gien oolde koeien uut de sloot haelen wel?
 B: Oh, zo bedoel ie. Nee, dat willen we niet. En ok gien oolde striedbielen opgrevjen
 A: Liekt me een wies plan. Zuwwje et verhael van die rotte dan mar es zien laoten?
 B: Is goed. Dan besluten we now dat et een oecumenische rotte was. Kuwwje d'r nog alle kaanten mit op!
 A: Doen we!

A en B of

6. De rotte

(drie vrouwelijke en drie mannelijke speulers)

Rollen: Meester (M); Eva (E); Juf Punter (P); Jouke (J); Trijntje (T); Kobus (K).

Decor: Klasse.

(In de klasse bin meester, Jouke, Trijntje en Kobus).

- T: De koe bi'j de horens vatten, meester.
- M: Goedzo, Trijntje. En weet je ook wat dat betekent?
- T: Daj' de zaeken goed anpakken, meester.
- M: Prima, dat heb je goed bedacht.
En wie kent er nog een spreekwoord met een dier erin? *(K. stikt vinger op)*
Ja, Kobus?
- K: Ik ken d'r iene mit twie dieren d'r in, meester.
- M: Laat horen, kerel.
- K: Jow weten nooit, hoe een koe een haeze vangt.
- M: Uitstekend, jongen. En weet je ook wat het betekent?
- K: Nee, meester. Gien idee.
- M: Eén van de anderen dan? *(J. stikt vinger op)* Jouke misschien?
- J: Nee, meester, dat niet, mar ik wet wel hoe een koe een haeze vangt.
- T: Ach je, doe niet zo onneuzel. Koenen vangen gien haezen.
- J: Oh nee? Now, dat hej' dan goed mis, maegien!
- M: Nou, ik ben benieuwd. Vertel eens Jouke: hoe vangt een koe een haas?
- J: Now, da's hiel eenvoudig. Eerst kroept de koe vot achter een struke of een polle grös...
- T: Ach, man, doe niet zo idioot. Een koe achter een polle grös...
- M: Stil eens, Trijntje. Jouke, vertel verder.
- J: Now, zoas ik zee: eerst kroept de koe vot achter een struke of een polle grös. Now, en dan is 't vanzels een kwestie van ofwaachten, tot d'r een haeze daelehuppelen komt.
Mar as de koe zoen haeze in et snottien krigt, weten jow wat ie dan dot?
- M: Geen idee, maar ik ben heel erg benieuwd.
- J: Now kiek, as die haeze dan wat dichter in de buurt komt, dan dot die koe een ritselend slaoblattien nao. De haeze daenkt: ha, een lekker slaoblattien! Hi'j hupt d'r henne en as ie dichte genog bi'j is, dan springt inienend die koe achter zien polle grös vot en gaot rap boven op de haeze zitten. Haeze plat. Klaor is Kees!
- T: Tjongejonge, wat een bulte flauwekul!
- M: Haha, ja, maar wel leuk, Jouke. Maar goed, we gaan even verder... *(Wodt onderbreuken deur E. die een betien schruten binnenkomt mit een plastic-tasse in de haand)*
- E: Goeiemorgen meester.
- M: Aha, daar hebben we Eva. Lag het bed te lekker vanmorgen, Eva?
- E: Nee, meester. Ik was d'r echt wel op 'e tied uut, heur.
- M: Oh ja? Nou, ja, een keer te laat komen kan de beste overkomen. Het beste paard struikelt wel eens! Weet iemand wat dat spreekwoord betekent?
- J: Now nee, dat now niet direkt. Mar ik kan jow wel vertellen hoe et komt dat dat peerd strukeld is. Kiek, ze hadden 'm dus achter de waegen spannen, hè. Now en doe...
- M: Ja, laat maar, Jouke. Laat maar. Vertel eens Eva, waarom ben je eigenlijk te laat?
- E: Now kiek, meester. Ik was op 'e tied uut bedde en ik bin ok op 'e tied van huus gaon. Mar doe ik krek van et hiem was heurde ik wat piepen. Ja, et kwam van onder een rooie beiestruke. Dat ik es even kieken. Now en daor lag doe dit beest. *(laot M. in de tasse kieken.)*
- M: Oh ja, ik zie het al: een muis.
- E: Is dat echt wel een moes, meester? Hi'j is zo groot.
- M: Jazeker, dat is echt een muis.
- K: Mag ik ok es kieken? Ik hebbe wel verstaand van moezen.

T: Ja, van sukelaodemoezen!

K: Ha ha, wat lollig, Trijntje! *(staot op, en gaot bi'j E. in de tasse kieken)*
Now, meester. Da's gien moes heur, dat is een...

M: Kobus, ga op je plaats. Ik ben hier de meester, en ik zeg je: het is een muis.

K: Mar meester...

M: Niks maar meester. Mondje dicht, Kobus.

E: Meester. Mien moes ligt wel slim stille, vienen jow ok niet?

M: *(Kikt nog es in de tasse)* Mmm, tja. Misschien is hij doodgegaan.

E: Niet waar! Hi'j is niet dood! Dat mag niet!

M: Dat snap ik best, Eva. Maar dat is de natuur, hè?

J: Ja, of een katte!

E: Hi'j is niet dood. Ik gao 'm verzorgen.

T: Meester, mag ik ok es kieken?

M: Nou goed. Eva, ga maar even rond.
(E. gaot rond mit de tasse)

T: Harrekrastes, meester! Da's gien moes, heur. Zoen grote moes he'k nog nooit zien!

J: Oe heden, nee. Kobus het geliek...

K: Ik zee et toch, dat is gien moes, da's een ...

M: Stilte! Als jullie mij dan niet willen geloven...Trijntje, haal juf Punter maar even. Die weet vast wel wat voor dier het is.
(T. of)

K: Zoj' daenken, meester, dat juffer Punter wet wat et is?

M: Ja hoor. Let maar eens op. Juf Punter hoeft maar even te kijken...

J: Krek. En as ze dan op de taofel springt is 't een moes en vligt ze drekt boven op de kaast dan is et...

M: Genoeg, Jouke!
(T. en S op)

P: Ik moest even helpen, meester?

M: Graag juf, kun jij ons vertellen wat voor dier er in deze plastic-tas zit? Ik ben ervan overtuigd, dat het een muis is.

P: *(kikt)* Oh, oh! Nee, meester, dit is geen muis hoor. Dit is een...oe heden...het is een...oe!

M: Geen muis? Hoe kan dat nou? Wat is het dan?

P: Een rat. En niet zo'n kleintje ook!

M: *(Paniekerig)* Een rat?! Een rat?! Een rotte?!

K: Hé, meester kan ok kroem praoten!

M: Een rotte! Eva, ik stel veur dat jow dat beest drekt in de container smieten!
Vot d'r mit!

E: Nee! Dat wil ik niet. Ik wil 'm weer beter maeken!

P: Ik denk niet dat dat nog kan, Eva. Hij ligt zo stil.

E: As ie om twaelf ure dood is, begreef ik 'm.

M: Allemaole mooi en prachtig, mar now gaot ie naor buten!
Geef mi'j die tasse, of...eh...nee...eh...juffrouw, neem jow die tasse even mit? Dan zal ik de deure veur jow eupen doen. *(Zo gebeurt, M. en S. of. De volgende scene zollen M. en S. of wezen kunnen, mar eventueel ok in een hoeke van et teniel: stil spel).*

J: Now, now, wat een paniek om een dooie rotte.
(T. staot op en kikt uut et raem. K. komt bi'j heur staon kieken. E. zit te snotteren)
Kom, kom, Eva. Now moej' niet goelen. Jow hebben toch heurd wat meester zee: da's de netuur. Aj' zo graeg een rotte willen, dan vang ik d'r nao schoeletied wel iene veur jow.

T: Zeg, Kobus. Waoromme lopt oonze meester twie meter achter de juffer an?

K: Haha, moej' es even kieken. Wat een schieterd!
(J. komt d'r ok bi'j)

J: Haha, zie es even. Wat staot die man drok te wezen.

T: Waoromme zwaait hi'j zo mit zien aarms?

K: Tja, ik wet et niet. Et liekt wel of hi'j vliegen wil!

J: Vliegen? Vliegen? Hé, joehoe! Meester! Et is een rotte heur! Gien vleermoes!

T: Oh pas op, daar komt ie weer an! (*Ze gaon rap zitten. M. komt op, pakt een honkbalknuppel uut de hoeke en gaot d'r weer uut. T., K. en J. vliegen drekt weer naor et raem*)

K: Ha ha, moej' es kieken: juffrouw Punter gooit dat dooie beest onder de hege!

T: En moej' meester zien. Staot ie daor mit die knuppel op dat beest omme te houwen!

J: Haha, hoe kriej' et in de plasse: een dooie rotte vermoorden!
(*E. begint nog hadder te goelen*)

K: Och, Eva, niet zo goelen. Hi'j vuult d'r ommes niks meer van!

J: Nee, dat daenk ik ok niet. Mar weten jow wat, Eva? As meester klaor is mit die rotte, kuj' d'r wel een mooi kletien van maeken. Plat is ie al! Haha!
(*E. goelend of. M. op*)

M: Zo, dat is dat! Zeg, wat doen jullie daar bij dat raam? Stiekem staan gluren?

T: Now...eh..ja...eh...

K: Now kiek...eh...wi'j...eh....

J: Tja, wi'j dochten: oonze meester wil vast een peer spreekwoorden veur oons uutbielden.

M: Spreekwoorden? Spreekwoorden?

J: Ja, liek as: aj' een rotte willen slaon, kuj' altied wel een stok vienen!

M: Wat heeft dit te...

K: Ja, haha, of: de knuppel in et rottehokke smieten!

M: Ja, zeg luister eens even...

T: Beter iene rotte onder de hege, as tiene in de klasse! Ha ha!

M: Trijntje, jij ook al?!

T: Och, meester, jow zullen toch toegeven moeten, dat et allemaole slim komisch is.
(*Stilte. M. kikt streng de klasse in*)

M: Dus jullie vinden het nogal lachwekkend.

J: Eh...now..eh..ja, best wel!

M: Zo, zo. Dus jullie worden er wel vrolijk van.

K: Now, eins wel, meester. Behalve Eva dan vanzels.

M: (*Gaot driegend staon*) Laat ik dan dit zeggen: (*glimlachend*) dan heb ik jullie toch maar mooi blij gemaakt met een dooie...muis! Ha ha!

T,K,J: Rotte meester! Een dooie rotte!

Aorend en Bauke:

B: Now ik d'r nog es over naodaenke, Aorend...

A: Ja, Bauke?

B: Was dat wel echt gebeurd?

A: Gien idee. Maekt niet uut, et stokkien was aorig.

B: Daor hebben jow waor geliek an, Aorend

A: Et schiet trouwens al moooi op mit de tied

B: Ja, we moesten d'r zo staorig an mar es een aende an breien, niet?

A: Van de iene kaant wel

B: En van de ere kaant?

A: Now, d'r is nog zat om over te praoten

B: Oh, wis! Mar dan zitten we hier volgende weke nog!

A: Jaowel, mar zoen verhael as die mestkarre van Homma...

B: Oh, die waarvan de hendel per ongelok over gong, doe hi'j deur et woonwaegenkamp

- reed?
- A: Krek, doe dat hiele kaamp onder de strond zat!
- B: Tja, was ok wel wat veur een stokkien. Volgende keer dan mar
- A: Of et 75-jaorig bestaon in 1982. Dat was ok een biezondere dag.
- B: Doe kwamen burgemeester Schurer en de wethoolders nog op visite, niet?
- A: Juust. Die kregen een hompe brood en en een slok.
- B: Now, now, Aorend. Et was een broodmaoltied en een glas.
- A: Jow hebben geliek. En doe wodde neffens mi'j ok oonze dorpsvlagge lanceerd.
- B: Dat kon wel es zo wezen.
- A: Of 1987. Doe d'r gien ies was
- B: Dat was inderdaod ok wel aorig. Doe het de iesclub in plak van hardriederi'je een kanowedstried organiseert. Een unicum!
- A: En dan hebben we et ok nog niet had over oons prachtige sportcomplex
- B: Now, dat moet inderdaod nog ál even nuumd wodden. Daor kan mennig dorp zien vingers bi'j ofslikken
- A: En de dorpskwis, de dorpsfeesten...
- B: Laoten we now echt mar opholen, Aorend
- A: Man, wat zunde dat we niet meer tied hebben. D'r is nog zat om over te zingen en te speulen
- B: Een volgende keer dan mar?
- A: Wie weet!

A en B of

7. Tot kiek (melodie: Johnny B. Goode – Cuck Berry)

Dat was dan de terogblik op zoen honderd jaor
 Een diel hewwe verzunnen, mar 't grootste pat was waor
 Oons dorp het hiel wat mitmaekt, alles goed deurstaon
 now kieken hoe de volgende honderd jaor vergaon
 Wi'j hebben d'r wel vertrouwen in, ach en jim toch ok?
 Dus maeken wi'j oons daorum now nog mar niet drok

Tot kiek
 Proost en tot gauw mar weer!
 Misschien tot een volgende keer
 Proost, we zien jim graeg es weer
 't Is veurbi'j veur disse keer
 Meensken, tot kiek

instrumentaol

Hebben jim jim wat vermaekt, dan doet oons dat plezier
 Wi'j hadden wis een hiele protte wille hier
 En now is de taek an oons hier mit mekeer
 op naor 100 jaoren in een goeie sfeer

Aj' blieven aosem haelen, och ja dan, wie weet
Zien wi'j hier mekeer weer veur al weer een feest

Tot kiek
Proost en tot gauw mar weer!
Misschien tot een volgende keer
Proost, we zien jim graeg es weer
't Is veurbi'j veur disse keer
Meensken, tot kiek

Tot kiek
Proost en tot gauw mar weer!
Misschien tot een volgende keer
Proost, we zien jim graeg es weer
't Is veurbi'j veur disse keer
Meensken, tot kiek

Jan Oosterhof
Steggerde 2008